

تأثیر کیفیت سیستم کنترل داخلی و کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری بر موفقیت در تصمیم گیری و عملکرد غیرمالی با نقش میانجی کیفیت اطلاعات غیرمالی در شرکت های عضو بورس اوراق بهادار تهران

سید مسعود مجتهد موسوی^۱، مهسا کلانترزاده^۲

^۱ کارشناسی ارشد حسابداری، گروه حسابداری، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران

پست الکترونیکی: masoudmoosavi061@gmail.com

^۲ دکترای علوم اقتصادی، مدرس گروه اقتصاد و حسابداری، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران (نویسنده مسئول)

پست الکترونیکی: M_kalantarzadeh@yahoo.com

چکیده: هدف این مقاله بررسی تأثیر کیفیت سیستم کنترل داخلی و کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری بر موفقیت در تصمیم گیری و عملکرد غیرمالی با نقش میانجی کیفیت اطلاعات غیرمالی در شرکت های عضو بورس اوراق بهادار تهران است. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه و جامعه آماری این تحقیق ۶۵۲ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران است که با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی ساده ۲۴۱ نفر از مدیران شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران انتخاب شدند. تجزیه و تحلیل متغیرهای جمعیت شناختی تحقیق توسط نرم افزار SPSS و برازش کلی مدل با استفاده از نرم افزار AMOS صورت می گیرد. علاوه بر این، فرضیه های تحقیق با استفاده از تکنیک معادلات ساختاری آزمون می شوند که براساس نتایج تحقیق، کیفیت سیستم کنترل داخلی و کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری بر موفقیت در تصمیم گیری و عملکرد غیرمالی در شرکت های عضو بورس اوراق بهادار تهران تأثیر معناداری دارند. همچنین، کیفیت سیستم کنترل داخلی و کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری بر موفقیت در تصمیم گیری با نقش میانجی کیفیت اطلاعات غیرمالی در شرکت های عضو بورس اوراق بهادار تهران تأثیر معناداری دارند. از این رو به منظور ایجاد یک محیط کنترلی قوی پیشنهاد می گردد، شرکت ها تعهد خود را به منظور یکپارچگی و حفظ ارزش های اخلاقی، استقلال مدیریتی، توسعه و نظارت بر عملکرد کنترل داخلی نشان دهند. کلید واژه: عملکرد غیرمالی، کیفیت سیستم کنترل داخلی، کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری، کیفیت اطلاعات غیرمالی، موفقیت در تصمیم گیری.

۱-مقدمه

علاوه بر این، کنترل داخلی به اطلاعات مالی دقیقی کمک می کند که عملیات واقعی فعالیت های تجاری یک شرکت را منعکس می کند [4]. مطالعات متعددی با هدف ارزیابی ارتباط ارزشی اطلاعات غیرمالی شرکت پدید آمده است. ارتباط ارزشی اطلاعات غیرمالی زمانی وجود دارد که اطلاعات به اندازه کافی مفید، جهت تجزیه و تحلیل و برای در نظر گرفتن در فرآیند تصمیم گیری تلقی شود. اطلاعات غیرمالی در توضیح بازده سالانه، قیمت سهام و درجه بندی سرمایه گذاری توسط سرمایه گذاران (بلندمدت) مرتبط است و متغیرهای غیرمالی پس از کنترل متغیرهای مالی به ارزش مرتبط هستند، که نشان می دهد این دو از انواع متغیرها مکمل هستند. ادبیات نشان می دهد که موفقیت تصمیم گیری و عملکرد تجاری متعاقب آن به عوامل متعددی بستگی دارد [5]. در واقع زمینه مطالعه مورد بررسی، توسعه و آزمایش مدلی برای تحلیل وابستگی موفقیت تجاری به کیفیت سیستم کنترل داخلی، کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری و کیفیت اطلاعات غیرمالی است [6]. با این حال، مطالعاتی شناسایی نشده است که اهمیت

سیستم های اطلاعاتی نقش مهمی در مدیریت کسب و کار دارند زیرا مدیران و سایر ذینفعان نیازمند آن هستند که سیستم های اطلاعاتی، اطلاعات مفید و باکیفیت تولید کنند. با این حال، یک مشکل عمده ای که ذینفعان گزارشگری مالی با آن مواجه هستند، نیاز به اطلاعات معتبر برای کمک به فرآیند تصمیم گیری است [1]. سیستم اطلاعات حسابداری یک سیستم مبتنی بر رایانه است که کنترل سازمان را افزایش می دهد. سیستم اطلاعات حسابداری، سیستمی در نظر گرفته می شود که داده ها را بر حسب پول جمع آوری و پردازش می کند و منبع مهمی از اطلاعات حسابداری است [2]. ادبیات همچنین نشان می دهد که ویژگی کیفی یک سیستم اطلاعات حسابداری را می توان در صورت وجود یک سیستم کنترل داخلی سالم و مؤثر حفظ کرد. بر اساس استانداردهای بین المللی حسابداری، یک سیستم کنترل داخلی باید اساس برنامه توسعه هر شرکت باشد و باید به آن کمک کند تا کلیه فعالیت های خود را به درستی سازماندهی و کنترل کند [3].

دی نفعان بتوانند در مورد کسب و کار تصمیم بگیرند. داشتن یک سیستم حسابداری خوب و قابل اعتماد به یک دغدغه اصلی برای همه مدیران تبدیل شده است. زیرا، منجر به تصمیمات مدیریتی بهتر و تجزیه و تحلیل عملکرد یک سازمان می شود. بسیاری از محققان استفاده از سیستم های اطلاعات حسابداری را در فرآیند تصمیم گیری مورد مطالعه قرار داده اند. تمامی تحقیقات نشان می دهد که فرآیند تصمیم گیری به طور قابل توجهی تحت تأثیر سیستم اطلاعات حسابداری است [9].

2-4. عملکرد غیرمالی

اندازه گیری غیرمالی، اندازه گیری دارایی های نامشهود و قابلیت های سازمانی است که می تواند به یک سازمان برای دستیابی به موفقیت کمک کند. دارایی های نامشهود را نمی توان در اندازه گیری های مالی موردسجش قرار داد، زیرا محاسبه ارزش مالی دارایی های نامشهود دشوار است و به همین دلیل در صورت های مالی یک سازمان لحاظ نمی شود. اگرچه این دارایی های نامشهود بر صورت های مالی یک سازمان در استفاده از آن تأثیر می گذارد ولی اقدامات غیرمالی نمی تواند جایگزین اقدامات مالی شود. به عبارتی، مکمل یکدیگر هستند و اندازه گیری عملکرد غیرمالی مستقیماً با استراتژی کسب و کار مرتبط خواهد بود و با توجه به شرایط محیط کسب و کار قابلیت تغییر دارد [10].

3- فرضیات تحقیق

فرضیه اصلی

کیفیت سیستم کنترل داخلی و کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری بر موفقیت در تصمیم گیری و عملکرد غیرمالی با نقش میانجی کیفیت اطلاعات غیرمالی در شرکت های عضو بورس اوراق بهادار تهران تأثیر معناداری دارند.

فرضیات فرعی

- کیفیت سیستم کنترل داخلی بر موفقیت در تصمیم گیری در شرکت های عضو بورس اوراق بهادار تهران تأثیر معناداری دارد.
- کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری بر موفقیت در تصمیم گیری در شرکت های عضو بورس اوراق بهادار تهران تأثیر معناداری دارد.
- کیفیت سیستم کنترل داخلی بر عملکرد غیرمالی در شرکت های عضو بورس اوراق بهادار تهران تأثیر معناداری دارد.
- کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری بر عملکرد غیرمالی در شرکت های عضو بورس اوراق بهادار تهران تأثیر معناداری دارد.
- کیفیت سیستم کنترل داخلی بر موفقیت در تصمیم گیری با نقش میانجی کیفیت اطلاعات غیرمالی در شرکت های عضو بورس اوراق بهادار تهران تأثیر معناداری دارد.
- کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری بر موفقیت در تصمیم گیری با

اطلاعات و سیستم های کنترلی را برای کیفیت اطلاعات غیرمالی و سهم این متغیر در موفقیت شرکت ها را ارزیابی کند. به منظور پرکردن این شکاف در ادبیات، مطالعه حاضر با هدف توسعه و ارزیابی مدلی برای اثبات اینکه موفقیت تصمیم گیری و در نتیجه عملکرد غیرمالی به کیفیت اطلاعات و کیفیت سیستم های کنترل و کیفیت اطلاعات غیر مالی بستگی دارد، مورد پژوهش و بررسی قرار خواهد گرفت. در واقع، در سال های اخیر اطلاعات غیرمالی مورد توجه سازمان ها و دانشگاهیان قرار گرفته است، زیرا می تواند موفقیت شرکت ها را تعیین کند [7]. لذا، در ادامه ابتدا مبانی نظری و فرضیه های تحقیق بیان می شوند. سپس گذری بر پیشینه تحقیق و روش تحقیق خواهیم داشت و پس از آن یافته ها مورد تجزیه و تحلیل و بررسی و در نهایت نیز نتیجه گیری و پیشنهاد ارائه می شوند.

2- مبانی نظری

1-1. کیفیت اطلاعات حسابرسی داخلی

ادبیات نشان می دهد که ویژگی کیفی یک سیستم اطلاعات حسابداری را می توان در صورت وجود یک سیستم کنترل داخلی سالم و مؤثر حفظ کرد. بر اساس استانداردهای بین المللی حسابرسی، یک سیستم کنترل داخلی باید اساس برنامه توسعه هر شرکت باشد و باید به آن کمک کند تا کلیه فعالیت های خود را به درستی سازماندهی و کنترل کند [3]. علاوه بر این، کنترل داخلی به اطلاعات مالی دقیقی کمک می کند که عملیات واقعی فعالیت های تجاری یک شرکت را منعکس می کند [4].

2-2. کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری

کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری حاصل، نحوه استفاده و رضایت کاربر از اجرای سیستم اطلاعات حسابداری در شرکت را تعیین خواهد کرد. کیفیت سیستم دارای ویژگی هایی مانند: در دسترس بودن تجهیزات، قابلیت اطمینان تجهیزات، سهولت استفاده و زمان پاسخ است که جنبه های تعیین کننده در مورد استفاده یا عدم استفاده از یک سیستم اطلاعاتی است. معمولاً هر تعریف حسابداری بیان می کند که اطلاعات حسابداری، خروجی فرآیند حسابداری است. در انجام فعالیت های تجاری، شرکت ها به اطلاعات حسابداری نیاز دارند که بتوانند نیازهای مدیریت و پشتیبانی را در هر تصمیم گیری برطرف کنند. هر چه کیفیت اطلاعات تولید شده بهتر باشد، تصمیم گیری نیز مناسبتر خواهد بود [8]. جدیدترین ادبیات نیز اهمیت در نظر گرفتن نه تنها اطلاعات مالی در فرآیند تصمیم گیری را بلکه مجموعه ای جامع از شاخص های غیرمالی را برجسته می کند. در واقع، اطلاعات غیرمالی بر رفتار مدیران در تصمیم گیری تأثیر می گذارد [3].

2-3. نقش سیستم های اطلاعاتی در تصمیم گیری

هدف از سیستم اطلاعات حسابداری جمع آوری، پردازش و ذخیره داده ها در مورد فعالیت های اقتصادی شرکت های تجاری است تا

کیفیت نیز به طور غیرمستقیم از طریق موفقیت در تصمیم گیری کمک می کند.

در نهایت، مروری بر پیشینه داخلی و خارجی نشان می دهد که، تحقیقات قبلی در درجه اول بر کیفیت اطلاعات مالی و عملکرد مالی تمرکز دارند و این مطالعه اولین مطالعه ای است که به طور تجربی ثابت می کند، سیستم های اطلاعاتی و کنترلی به شفافیت و مرتبط بودن ارزش اطلاعات غیرمالی و در نتیجه موفقیت کسب و کار کمک می کنند.

5- روش تحقیق

روش تحقیق پژوهش حاضر از نوع توصیفی - پیمایشی می باشد، چراکه این پژوهش به توصیف وضعیت ها یا پدیده های تحت مطالعه می پردازد. همچنین، از آنجایی که از نتایج این پژوهش می توان در سازمان ها و ادارات مختلفی همچون سازمان بورس اوراق بهادار تهران بهره جست، این تحقیق از نوع تحقیقات کاربردی محسوب می شود. جامعه آماری این تحقیق 652 شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران است که با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی ساده 241 نفر از مدیران شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران انتخاب شدند. در این تحقیق ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه می باشد و تمامی متغیرهای نامبرده از طریق سنجش پاسخ واحدهای پژوهش به سوالات پرسشنامه به دست می آیند [3]. همچنین، در این پژوهش از دو نوع آمار توصیفی و آمار استنباطی برای تحلیل داده ها استفاده خواهد شد. در آمار توصیفی برای بررسی متغیرهای جمعیت شناختی تحقیق از نرم افزار SPSS و در آمار استنباطی نیز، برای بررسی فرضیات تحقیق از معادلات ساختاری استفاده می گردد و برازش کلی مدل تحقیق با استفاده از نرم افزار AMOS صورت می گیرد.

5-1. یافته های استنباطی

برای ارزیابی مدل پیشنهادی این پژوهش از روش تحلیل مسیر با استفاده از نرم افزار AMOS استفاده شده است. از آنجایی که شاخص های برازش مدل در محدوده مناسب خود قرار دارند، این مدل از برازش خوبی برخوردار است.

-فرضیه فرعی اول:

جدول (1): آمار استنباطی روابط بین متغیرها

سطح معناداری	انحراف معیار	ضریب غیراستاندارد (B)	ضریب استاندارد (Beta)	متغیرها
0/004	0/075	0/219	0/219	کیفیت سیستم کنترل داخلی بر موفقیت در تصمیم گیری

منبع: یافته های پژوهش

باتوجه به جدول (1)، کیفیت سیستم کنترل داخلی به صورت مثبت و

نقش میانجی کیفیت اطلاعات غیرمالی در شرکت های عضو بورس اوراق بهادار تهران تأثیر معناداری دارد.

-کیفیت سیستم کنترل داخلی بر عملکرد غیرمالی با نقش میانجی کیفیت اطلاعات غیرمالی در شرکت های عضو بورس اوراق بهادار تهران تأثیر معناداری دارد.

-کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری بر عملکرد غیرمالی با نقش میانجی کیفیت اطلاعات غیرمالی در شرکت های عضو بورس اوراق بهادار تهران تأثیر معناداری دارد.

4-پیشینه تحقیق

[11]، به بررسی پژوهشی با عنوان «تأثیر کنترل داخلی و شایستگی های مدیریت بر حاکمیت شرکتی مطلوب با تأکید بر نقش میانجی کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری مدیریت» پرداخت. نتایج فرضیات پژوهش نشان داد که اثربخشی کنترل داخلی از طریق نقش میانجی کیفیت سیستم های اطلاعات حسابداری مدیریت بر حاکمیت شرکتی مطلوب تأثیر معناداری دارد. شایستگی های مدیریت از طریق نقش میانجی کیفیت سیستم های اطلاعات حسابداری مدیریت بر حاکمیت شرکتی مطلوب تأثیر معناداری دارد. شایستگی های مدیریت بر کیفیت سیستم های اطلاعات حسابداری مدیریت تأثیر معناداری دارد.

[12]، به بررسی پژوهشی با عنوان «تأثیر اطلاعات غیرمالی و اطلاعات گزارشگری یکپارچه بر تصمیم گیری: رفتار سرمایه گذاری با رویکرد تجربی» پرداختند. بر اساس نتایج، تصمیم گیری مبتنی بر اطلاعات مالی، موجب اتخاذ تصمیمی برای حداکثرکردن منافع سهامداران شده است؛ اما اگر اطلاعات غیرمالی نیز ارائه شود، سرمایه گذاران به اتخاذ تصمیمات پایداری تمایل پیدا می کنند. در نهایت، انتشار اطلاعات مالی و غیرمالی به صورت سنتی نیز تفاوتی با انتشار اطلاعات در گزارشگری یکپارچه ندارد. انتشار اطلاعات غیرمالی برای سرمایه گذاران اهمیت چشمگیری دارد و ممکن است تصمیمات سرمایه گذاران را تغییر دهد.

[13]، به بررسی پژوهشی با عنوان «تأثیر کنترل داخلی بر عملکرد شرکت های غیرمالی پذیرفته شده در بورس» پرداختند. نتایج نشان داد که کنترل داخلی با پنج مؤلفه خود تأثیر معناداری بر عملکرد مالی دارد و مؤلفه های محیط شامل: کنترل، ارزیابی ریسک، فعالیت های کنترلی و ارتباطات تأثیر مثبت و مستقیمی بر عملکرد غیرمالی دارند.

[3]، به بررسی پژوهشی با عنوان «تأثیر سیستم های اطلاعاتی و اطلاعات غیرمالی بر موفقیت شرکت» پرداختند. هدف این مطالعه توسعه و ارزیابی مدلی برای اندازه گیری تأثیر کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری، کیفیت سیستم کنترل داخلی و کیفیت اطلاعات غیرمالی بر موفقیت شرکت (موفقیت در تصمیم گیری و عملکرد غیرمالی) می باشد. نتایج نشان می دهد که کیفیت سیستم های اطلاعات و کنترل (کنترل داخلی و حسابداری) تأثیر مستقیم بر کیفیت اطلاعات غیرمالی و تأثیر غیرمستقیم بر موفقیت تصمیم گیری دارند. اطلاعات غیرمالی با

معناداری بر موفقیت در تصمیم گیری تاثیر می گذارد ($P < 0/05$) ،

$\beta = 0/269$ ، در نتیجه فرضیه فرعی چهارم این پژوهش تایید می گردد.

-فرضیه فرعی پنجم:

$\beta = 0/219$ ، در نتیجه فرضیه فرعی اول این پژوهش تایید می گردد.

-فرضیه فرعی دوم:

جدول (6): آمار استنباطی روابط بین متغیرها

سطح معناداری	انحراف معیار	ضریب غیراستاندارد (B)	ضریب استاندارد (Beta)	متغیرها
0/004	0/115	0/328	0/221	کیفیت سیستم اطلاعات
0/0001	0/0001	0/0001	0/0001	حسابداری بر موفقیت در تصمیم گیری
0/013	0/013	0/070	0/174	کیفیت سیستم داخلی بر کیفیت اطلاعات غیرمالی
0/0001	0/0001	0/124	0/668	کیفیت اطلاعات غیرمالی بر موفقیت در تصمیم گیری

منبع: یافته های پژوهش

باتوجه به جدول (2)، کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری به صورت مثبت و معناداری بر موفقیت در تصمیم گیری تاثیر می گذارد ($P < 0/05$) ، $\beta = 0/221$ ، در نتیجه فرضیه فرعی دوم این پژوهش تایید می گردد.

-فرضیه فرعی سوم:

جدول (3): آمار استنباطی روابط بین متغیرها

سطح معناداری	انحراف معیار	ضریب غیراستاندارد (B)	ضریب استاندارد (Beta)	متغیرها
0/0001	0/068	0/257	0/291	کیفیت سیستم کنترل داخلی بر عملکرد غیرمالی

منبع: یافته های پژوهش

باتوجه به جدول (3)، کیفیت سیستم کنترل داخلی به صورت مثبت و معناداری بر عملکرد غیرمالی تاثیر می گذارد ($P < 0/05$) ، $\beta = 0/291$ ، در نتیجه فرضیه فرعی سوم این پژوهش تایید می گردد.

-فرضیه فرعی چهارم:

جدول (4): آمار استنباطی روابط بین متغیرها

سطح معناداری	انحراف معیار	ضریب غیراستاندارد (B)	ضریب استاندارد (Beta)	متغیرها
0/0001	0/106	0/353	0/269	کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری بر عملکرد غیرمالی

منبع: یافته های پژوهش

باتوجه به جدول (4)، کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری به صورت مثبت و معناداری بر عملکرد غیرمالی تاثیر می گذارد ($P < 0/05$) ،

منبع: یافته های پژوهش

نتایج حاصل از جدول (6) بیانگر آن است که کیفیت سیستم کنترل داخلی بر کیفیت اطلاعات غیرمالی و کیفیت اطلاعات غیرمالی بر موفقیت در تصمیم گیری تاثیر مستقیم و معناداری دارند. اکنون به منظور بررسی اثر میانجی کیفیت اطلاعات غیرمالی، از آزمون بوت استراپینگ با 2000 نمونه استفاده می - گردد.

جدول (7): نتایج آزمون بوت استراپینگ

رابطه بین متغیرها	اثر غیرمستقیم ضریب مسیر (معناداری)	اثر مستقیم ضریب مسیر (معناداری)	نتیجه
کیفیت سیستم کنترل داخلی بر موفقیت در تصمیم گیری	0/117 (0/045)	0/219 (0/027)	میانجی جزئی

منبع: یافته های پژوهش

باتوجه به نتایج به دست آمده از جدول (7)، اثرات مستقیم و غیرمستقیم رابطه بین متغیر مستقل و وابسته معنادار است. بنابراین، اثر متغیر میانجی به صورت جزئی برقرار است و فرضیه فرعی پنجم تایید می گردد.

-فرضیه فرعی ششم:

جدول (8): آمار استنباطی روابط بین متغیرها

سطح معناداری	انحراف معیار	ضریب غیراستاندارد (B)	ضریب استاندارد (Beta)	متغیرها
0/050	0/100	0/293	0/370	کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری بر

سپس تاثیر کیفیت اطلاعات غیرمالی بر عملکرد غیرمالی ارزیابی می-گردد. طبق جدول (8) کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری با سطح معناداری 0/050 و به میزان 0/370 بر کیفیت اطلاعات غیرمالی تاثیرگذار است و طبق جدول (10) اثر کیفیت اطلاعات غیرمالی بر عملکرد غیرمالی معنادار نمی باشد. بنابراین کیفیت اطلاعات غیرمالی نمی تواند رابطه میان دو متغیر کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری و عملکرد غیرمالی را میانجی کند.

6- نتیجه گیری

بر اساس فرضیه فرعی اول، کیفیت سیستم کنترل داخلی بر موفقیت در تصمیم گیری در شرکت های عضو بورس اوراق بهادار تهران تاثیر معناداری دارد. بنابراین، فرضیه فرعی اول پژوهش تایید می گردد. این یافته با یافته های تحقیقات [3] و [1] همسو است. براساس فرضیه فرعی دوم، کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری بر موفقیت در تصمیم گیری در شرکت های عضو بورس اوراق بهادار تهران تاثیر معناداری دارد. بنابراین، فرضیه فرعی دوم پژوهش تایید می گردد. این یافته با نتایج پژوهش [3] همسو است. براساس فرضیه فرعی سوم، کیفیت سیستم کنترل داخلی بر عملکرد غیرمالی در شرکت های عضو بورس اوراق بهادار تهران تاثیر معناداری دارد. بنابراین، فرضیه فرعی سوم پژوهش تایید می گردد. این یافته با نتایج تحقیقات [13] و [3] همسو می باشد. براساس فرضیه فرعی چهارم، کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری بر عملکرد غیرمالی در شرکت های عضو بورس اوراق بهادار تهران تاثیر معناداری دارد. بنابراین، فرضیه فرعی چهارم پژوهش تایید می گردد. این یافته با یافته های [11] و [3] همسو است. براساس فرضیه فرعی پنجم، کیفیت سیستم کنترل داخلی بر موفقیت در تصمیم گیری با نقش میانجی کیفیت اطلاعات غیرمالی در شرکت های عضو بورس اوراق بهادار تهران تاثیر معناداری دارد. نتایج حاکی از آن بود که کیفیت سیستم کنترل داخلی بر کیفیت اطلاعات غیرمالی تاثیر مستقیم و معناداری داشته و همچنین کیفیت اطلاعات غیرمالی بر موفقیت در تصمیم گیری دارای تاثیر مستقیم و معناداری بوده است. از آزمون بوت استراپینگ نیز برای بررسی اثر میانجی استفاده شد، نتایج حاکی از آن بود که کیفیت اطلاعات غیرمالی می تواند رابطه میان کیفیت سیستم کنترل داخلی و موفقیت در تصمیم گیری را میانجی-گری کند. بدین ترتیب فرضیه فرعی پنجم پژوهش تایید می گردد. این یافته با نتایج تحقیقات [12] و [3] همسو می باشد. براساس فرضیه فرعی ششم، کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری بر موفقیت در تصمیم گیری با نقش میانجی کیفیت اطلاعات غیرمالی در شرکت های عضو بورس اوراق بهادار تهران تاثیر معناداری دارد. به منظور بررسی فرضیه فوق، ابتدا تاثیر کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری بر کیفیت اطلاعات غیرمالی سنجیده شد. نتایج حاکی از آن بود که کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری به صورت مثبت و معناداری بر کیفیت

کیفیت اطلاعات غیرمالی				
-----------------------	--	--	--	--

منبع: یافته های پژوهش

نتایج حاصل از جدول (8) بیانگر آن است که کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری بر کیفیت اطلاعات غیرمالی تاثیر مستقیم و معناداری دارد. اکنون به منظور بررسی اثر میانجی کیفیت اطلاعات غیرمالی، از آزمون بوت استراپینگ با 2000 نمونه استفاده می گردد.

جدول (9): نتایج آزمون بوت استراپینگ

رابطه بین متغیرها	اثر غیرمستقیم ضریب مسیر (معناداری)	اثر مستقیم ضریب مسیر (معناداری)	نتیجه
کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری بر موفقیت در تصمیم گیری	0/142 (0/049)	0/221 (0/024)	میانجی جزئی

منبع: یافته های پژوهش

باتوجه به نتایج به دست آمده از جدول (9)، اثرات مستقیم و غیرمستقیم رابطه بین متغیر مستقل و وابسته معنادار است. بنابراین، اثر متغیر میانجی، به صورت جزئی برقرار است و فرضیه فرعی ششم تایید می گردد.

-فرضیه فرعی هفتم:

جدول (10): آمار استنباطی روابط بین متغیرها

سطح معناداری	انحراف معیار	ضریب غیراستاندارد (B)	ضریب استاندارد (Beta)	متغیرها
0/118	0/081	-0/127	-0/120	کیفیت اطلاعات غیرمالی بر عملکرد غیرمالی

منبع: یافته های پژوهش

با توجه به نتایج جدول (10)، از آنجایی که سطح معناداری بالاتر از 0/05 می باشد، لذا، اثر کیفیت اطلاعات غیرمالی بر عملکرد غیرمالی معنادار نمی باشد. از آنجاییکه رابطه میان دو متغیر فوق الذکر معنادار نشد، کیفیت اطلاعات غیرمالی نمی تواند رابطه میان دو متغیر کیفیت سیستم کنترل داخلی و عملکرد غیرمالی را میانجی کند.

-فرضیه فرعی هشتم:

کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری بر عملکرد غیرمالی با نقش میانجی کیفیت اطلاعات غیرمالی در شرکت های عضو بورس اوراق بهادار تهران تاثیر معناداری دارد. به منظور بررسی این فرضیه، ابتدا تاثیر کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری بر کیفیت اطلاعات غیرمالی و

Account. Finance 20 (1), 28–38.

[2] Fitrios, R., Susanto, A., Soemantri, R., Suharman, H., 2018. The influence of environmental uncertainty on the accounting information system quality and its impact on the accounting information quality. J. Theor. Appl. Inform. Technol. 96 (21), 7164–7175.

[3] Monteiro Albertina Paula, Vale Joana, Leite Eduardo, Lis Marcin, Kurowska-Pysz Joanna (2022). The impact of information systems and non-financial information on company success, International Journal of Accounting Information Systems

[4] Campbell, S., Li, Y., Yu, J., Zhang, Z., 2016. The impact of occupational community on the quality of internal control. J. Bus Ethics 139 (2), 271–285.

[5] Bons'ón, E., Lavorato, D., Lamboglia, R., Mancini, D., 2021. Artificial intelligence activities and ethical approaches in leading listed companies in the European Union. Int. J. Account. Inform. Syst. 43, 100535.

[6] Bozzolan, S., Miihkinen, A., 2019. The quality of mandatory non-financial (risk) disclosures: the moderating role of audit firm and partner characteristics. Soc. Sci. Res. Netw. Electron. J. 1–57.

[7] Athanasou, J. A., Perera, H. N., 2020. International handbook of career guidance. Springer, Cham <https://doi.org/10.1007/978-3-030-25153-6>.

[8] Gunawan Sri, Nengzih Nengzih (2023). The Influence of Accounting Information System Quality, Accounting Information Quality and Accounting Information System Security on End User Satisfaction of S4/Hana System Application Product (SAP) with Perceived Usefulness as a Moderating Variable at PT Hakaaston, Original Research Article..

[9] Yigrem Minwyet Wendyifraw, MBA, Yigrem Cherinet, PhD, Yeshinegus Hanna, PhD, Achamyelch W. Yigrem, MBA (2023). The Effect of Accounting Information System on the Decision-Making Process of Addis Ababa City Electric Utility's, International Journal of Current Science Research and Review.

[10] Malinda Okta, Gustiawaty Dewi Fajar, Rika Gamayuni Rindu (2019). The Effect of Incentives and Non-Financial Performance on Managerial Performance, Okta Malinda, Fajar Gustiawaty Dewi, Rindu Rika Gamayuni / The Effect of Incentives and Non-Financial Performance on Managerial Performance.

[11] محمد محمدی، داوود یوسفوند، دلارم خورشیدی " بررسی استفاده از اطلاعات حسابداری مدیریت توسط هیئت مدیره بر عملکرد مالی و غیر مالی " مجله رویکردهای پژوهشی نوین در مدیریت و حسابداری، سال 5، شماره 78، 1400، 87-102.

[12] یحیی کامیابی، بهرام محسنی ملکی رستاقی، امیر جواد نی "تأثیر اطلاعات غیر مالی و اطلاعات گزارشگری یکپارچه بر تصمیم گیری: رفتار سرمایه گذاری با رویکرد تجربی" مجله مدیریت دارایی و تامین مالی، سال 9، شماره پیاپی 33، شماره 2، 1400، صفحه 99-124.

[13] Thi Que, Nguyen, Pham, Thi, Tran, Manh, Pham, Van, Nguyen, Thuy. (2023). Impact of internal control on the performance of non-financial listed firms in an emerging country. Corporate Governance and Organizational Behavior Review, 7, 178-189.

اطلاعات غیرمالی، تاثیر می گذارد. نتایج آزمون بوت استرپینگ نیز حاکی از آن بود که کیفیت اطلاعات غیرمالی می تواند رابطه میان کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری و موفقیت در تصمیم گیری را میانجی گری کند. این یافته با یافته های [3] همسویی دارد. براساس فرضیه فرعی هفتم، کیفیت سیستم کنترل داخلی بر عملکرد غیرمالی با نقش میانجی کیفیت اطلاعات غیرمالی در شرکت های عضو بورس اوراق بهادار تهران تاثیر معناداری دارد. به منظور بررسی این فرضیه ابتدا روابط میان متغیرها دو به دو باهم ارزیابی شد و پس از آن اثر میانجی کیفیت اطلاعات غیرمالی مورد بررسی قرار گرفت. نتایج به دست آمده از این ارزیابی ها حاکی از آن بود که کیفیت اطلاعات غیرمالی قادر نیست بر عملکرد غیرمالی تاثیر بگذارد، با آنکه پیش تر اثربخشی کیفیت سیستم کنترل داخلی بر کیفیت اطلاعات غیرمالی و نیز اثربخشی کیفیت سیستم کنترل داخلی بر عملکرد غیرمالی تایید شد، در نهایت این فرضیه رد می گردد. این یافته نیز با یافته تحقیق [3]، مبنی بر عدم معناداری تاثیر کیفیت اطلاعات غیرمالی بر عملکرد غیرمالی همسو می باشد. براساس فرضیه فرعی هشتم، کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری بر عملکرد غیرمالی با نقش میانجی کیفیت اطلاعات غیرمالی در شرکت های عضو بورس اوراق بهادار تهران تاثیر معناداری دارد. به منظور بررسی فرضیه فوق، ابتدا روابط میان متغیرها دو به دو باهم ارزیابی شد و پس از آن اثر میانجی کیفیت اطلاعات غیرمالی مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان دهنده آن بود که علی رغم تاثیر مثبت و معنادار کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری بر عملکرد غیرمالی و کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری بر کیفیت اطلاعات غیرمالی، تاثیر رابطه سوم یعنی تاثیر کیفیت اطلاعات غیرمالی بر عملکرد غیرمالی معنادار نمی باشد. بنابراین، این فرضیه نیز همانند فرضیه فرعی هفتم پژوهش رد شد.

7- پیشنهادات

همانطور که از نتایج این پژوهش مشخص گردید، کیفیت سیستم کنترل داخلی و کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری می توانند بر موفقیت در تصمیم گیری و عملکرد غیرمالی شرکت ها تاثیر بگذارند. از این رو به منظور ایجاد یک محیط کنترلی قوی، شرکت ها می بایست تعهد خود را به یکپارچگی و حفظ ارزش های اخلاقی، استقلال مدیریتی و توسعه و نظارت بر عملکرد کنترل داخلی نشان دهند. همچنین، لازم است که با توجه به شرایط متغیر محیطی، ساختار سیستم های اطلاعات حسابداری به صورت مستمر ارزیابی، بازنگری و اصلاح گردند و پس از رفع مشکلات ساختاری آنها نسبت به شناخت و رفع مشکلات مربوط به استفاده از خروجی های این سیستم ها اقدام شود.

8- منابع

[1] Frazer, L., 2020. Does internal control improve the attestation function and by extension assurance services? A Practical Approach. J.